

Hela Sverige ska levas svar avseende Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM(2026)16

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva arbetar för goda villkor i hela landet, en god landsbygdsutveckling och en god balans mellan stad och land. Vi företräder tusentals lokala utvecklingsgrupper genom våra 24 länsavdelningar, och stöts av ett 40-tal medlemsorganisationer som vill att hela Sverige ska leva. På länsnivå har vi samverkan med regioner och kommuner. I vårt remissvar fokuserar vi framför allt på konsekvenser för landsbygder i hela landet.

Sammanfattning

En grundläggande förutsättning för ett land som håller ihop är att alla invånare, oavsett bostadsort, har tillgång till stabil digital infrastruktur av hög kvalitet. Även om Sverige i många avseenden kommit långt jämfört med andra delar av Europa kvarstår oacceptabla skillnader mellan tätorter och gles- och landsbygdsområden. Det betyder att människor och företag som finns där digitala lösningar skulle göra allra mest nytta, är de som riskerar att halka efter.

Hela Sverige ska leva är positiva till kommissionens ambition att stärka Europas digitala infrastruktur och förbättra förutsättningarna för investeringar i högkapacitetsnät. Samtidigt är det av yttersta vikt att förslaget till förordning om digitala nät utformas så att den svenska modellen – med öppna och konkurrensneutrala nät och en mångfald av aktörer – värnas. Särskilt de långtgående ambitionerna om ökad harmonisering av den europeiska telekommarknaden innebär risker för att mindre, lokala, aktörer i praktiken upplever ökade administrativa krav och regelmässiga hinder. Viktigt för svensk del är därför att regelverket utformas på ett sätt som säkerställer fortsatt eller ökade möjligheter till investeringar i glesbefolkade områden och att hög nationell flexibilitet finns för att främja en mångfald av aktörer och marknadslösningar.

Bredbandsföreningarna har spelat och kommer fortsatt att spela en viktig roll för utbyggnaden av bredband i Sveriges landsbygder genom lokalt ägda och drivna byanät. Därför är det centralt att föreliggande förslag utformas med flexibilitet för medlemsländer vad gäller till exempel tillsyn, tillståndshantering och registrering för mindre, lokala, aktörer.

Harmonisering och rättsliga befogenheter

Hela Sverige ska leva noterar att Post- och telestyrelsen identifierat risker för att föreliggande förslag till förordning om digitala nät kan leda till "...allvarliga konsekvenser för möjligheterna att i Sverige vidta regleringsåtgärder som är anpassade till vårt lands förutsättningar. Som exempel kan nämnas behovet av att det även i fortsättningen ska kunna ställa krav på täckning i glesbefolkade områden vid tilldelning av frekvenstillstånd för mobila bredbandssystem." (PTS remissvar).

Hela Sverige ska leva understryker därför vikten av att Sverige verkar för en begränsad överföring av befogenheter från medlemsstaterna till unionens institutioner, till exempel att tillsyn av aktörer som endast verkar på det nationella territoriet handläggs och hanteras av nationella myndigheter och inte omfattas av krav eller administrativa pålagor kopplade till den europeiska nivån. Se ytterligare resonemang nedan.

Single Passport och anmälningssystem

Hela Sverige ska leva är positiva till ambitionen att förenkla gränsöverskridande verksamhet och minska administrativa hinder. Det framstår dock som ottydligt om regleringar och administration relaterat till gränsöverskridande handel ska gälla alla aktörer, och om inte var gränsen ska dras. Förslagsvis införs en definition och avgränsning även i denna förordning om digitala nät så att dessa krav enbart gäller de aktörer som idag omfattas av anmälningsskyldighet enligt Lagen om elektronisk kommunikation (LEK).

Regleringar på säkerhetsområdet

Hela Sverige ska leva konstaterar att säkerhets- och motståndskraftsperspektivet ges en tydlig roll i förslaget, vilket är välkommet. Dock finns idag flera liknande initiativ på området, såsom NIS2, CER-direktivet och den föreslagna cybersäkerhetslagen. I förslaget till förordning om digitala nät är det ottydligt hur dessa förhåller sig till varandra. Detta måste samordnas och förtydligas, för att inte riskera utdragna processer och ökad administrativ börda. Det senare väsentligen mer utmanande för mindre, både kommunala och privata/ideella aktörer, på området. Eftersom dessa aktörer är avgörande för den digitala utbyggnaden i de områden i Sverige som mest behöver förbättrad digital infrastruktur, våra gles- och landsbygder, bör det vara en prioriterad fråga för Sverige i kommande förhandlingar.

Avslutningsvis vill Hela Sverige ska leva även styrka det svar på föreliggande remiss som Byanätsforum skickar in, särskilt avseende delar om Single Passport och regleringar på säkerhetsområdet. De skriver även, vilket vi vill betona, att

“Regleringen bör utformas så att den möjliggör och stödjer en mångfald av aktörer, såväl stora som små, och inte i praktiken gynnar större, nationella eller globala aktörer på bekostnad av diversifierat ägande och långsiktiga investeringar på lokal och regional nivå. Ett diversifierat ägande av digital infrastruktur bör ses som en tillgång för den inre marknaden, snarare än som ett hinder för harmonisering.”

BESLUT

Riksorganisationen Hela Sverige ska levas remissvar är beslutat av Irene Oskarsson, ordförande och Erik A. Eriksson, ordförande. Föredragande har varit Sofia Emilsson, med inspel av Anna Johansson.

Vireda
Irene Oskarsson
Ordförande

Kläsbo
Erik A. Eriksson
Ordförande

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva
Tel växel: 010-489 13 50
info@helasverige.se
www.helasverige.se